

La campanya de control de la pampa del Caucas constata una disminució de la planta a Cerdanya i l'Alt Urgell

Es tracta d'una espècie invasora localitzada en diversos indrets de l'alta conca del Segre

Treballs per eliminar la Pampa del Caucas. / GOVERN

REDACCIÓ.- El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha finalitzat les actuacions anuals per al control de la pampa del Caucas, una espècie invasora localitzada a l'àmbit del riu Segre, a les comarques de Cerdanya i l'Alt Urgell. La pampa del Caucas (*Heracleum mantegazzianum*) és una planta invasora catalogada dins la legislació estatal i també figura com una de les espècies invasores preocupants a la Unió Europea. Es tracta d'una planta de grans dimensions (d'adults pot arribar fins als dos o quatre metres d'alçada) originària de les muntanyes del Caucas, que es va importar al centre i nord d'Europa amb finalitats ornamentals en jardins.

Les actuacions han estat dutes a terme pel cos d'Agents Rurals, l'Associació Galanthus i l'empresa pública Forestal Catalana SA (ambdues mitjançant encàrrecs del Departament) al voltant de les ribes del Segre des de Llúvia fins a Organyà.

En una primera fase s'han desenvolupat tasques de prospecció per localitzar-ne els exemplars (aquesta actuació es fa cada tres anys, durant l'època de més facilitat de

detecció, a l'abril i maig) i posteriorment s'han eliminat de forma manual i mecànica. Aquesta tasca es du a terme durant els mesos de juny i juliol, abans de la floració de la planta per evitar la dispersió de llavors.

La Pampa del Caucas. / GOVERN

Durant l'etapa de prospecció, s'ha constatat que respecte a les dades obtingudes durant el cens anterior realitzat l'any 2019 s'ha produït una reducció dels poblaments detectats. Així, s'ha passat de 91 nuclis l'any 2019 als 78 localitzats enguany. D'altra banda, el nombre de peus de planta detectats ha passat de 1.580 a 648.

Les altes temperatures i sequeres han pogut tenir un efecte negatiu en aquesta planta. Durant l'etapa de control dels punts localitzats inicialment, s'ha confirmat la presència de l'espècie en 62 i s'han eliminat 387 peus de pampa del Caucas. Així mateix, set peus es trobaven morts i un gran nombre presentava símptomes de sequera i/o defoliació per depredació d'herbívors.

Els treballs realitzats enguany són continuació de les tasques desenvolupades des de l'any 2016 a Cerdanya, impulsades per la Diputació de Girona i el Consell Comarcal, i la participació d'entitats com ara la Fundació Tallers de la Cerdanya. El Cos d'Agents Rurals també ha estat molt implicat en la detecció i control d'aquesta espècie des de la seva detecció.

Col·laboració amb les autoritats franceses

Tot i que és necessari continuar fent els controls, des de la Generalitat han apuntat que és imprescindible coordinar i impulsar actuacions de control a l'Alta Cerdanya, sota administració francesa, ja que és l'única via d'aturar l'entrada de llavors des de les poblacions establertes allà.

En aquest sentit, el passat mes de juny es va fer una reunió de coordinació amb les entitats responsables del control d'aquesta espècie a l'altra banda de la frontera estatal per avançar en la col·laboració en la lluita contra aquesta planta invasora i altres espècies preocupants. Fruit d'aquesta reunió de treball, s'ha pogut disposar d'una cartografia, inexistent prèviament, i única, que reflecteix amb detall la localització de les poblacions en el conjunt de la conca del Segre.

Primera detecció l'any 2012

La pampa del Caucas va ser detectada a la Catalunya sud per primer cop pel botànic Pere Aymerich a Cerdanya l'any 2012. L'entrada es va produir a partir del transport fluvial de llavors de la planta pel Segre des de les poblacions situades a la zona de Font-Romeu, a l'Alta Cerdanya.

La pampa del Caucas té efectes negatius sobre el medi natural, atesa la seva capacitat d'alterar la composició específica dels ecosistemes naturals que envaeix. No obstant això, la conseqüència més greu que ocasiona la presència d'aquesta planta és el perill que representa per a la salut humana. Conté una substància tòxica sensible a la llum del sol (furocumarina o també coneguda com a furanocumarina) que ocasiona lesions diverses com ara nafres, cremades, butllofes o inflamacions si es té un contacte directe amb la planta i alhora s'exposa la zona a la llum del sol, per un procés que es diu fitofotodermatitis o fototoxicitat.

El Departament d'Acció Climàtica té activada una xarxa d'alerta d'espècies exòtiques invasores centralitzada en una bústia específica que aplega totes les notícies i comunicacions urgents relacionades amb la problemàtica. El Departament disposa d'una relació d'espècies prioritàries de comunicació establerta segons les obligacions de la normativa vigent, les campanyes específiques que es desenvolupin i el criteri expert.

L'objectiu d'aquesta xarxa d'alerta és disposar d'entitats o persones per tot el territori que informin de l'aparició de noves espècies exòtiques a Catalunya o que es detectin en llocs on no es tenia constància. Tot plegat contribueix a establir respostes urgents i actuacions d'erradicació i control.